

עת"א 35172/06/14 - פראג' עבד אלראזק, עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, אלדמיר לטיפול בענייני אסירים וזכויות אדם נגד שירות בתי הסוהר, משרד הבריאות

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 35172-06-14 אלראזק ואח' נ' משטרת ישראל/שירות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני העותרים כב' השופט יונתן אברהם
1. פראג' עבד אלראזק, ת.ז. 988941043
2. עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
3. אלדמיר לטיפול בענייני אסירים וזכויות אדם
נגד
המשיבים 1. שירות בתי הסוהר
2. משרד הבריאות

החלטה

עתירה זו הוגשה ביום 18/06/14, עת היה העותר 1 (להלן: "העותר"), שהינו עצור מינהלי, מאושפז בבית חולים העמק בעפולה לאחר ששבת רעב.

בעתירה נתבקש בית המשפט להורות למשיבים לנמק כדלקמן:

1. מדוע אינם נמנעים מאיזוק ממושך של העותר ומניעת גישתו לתאי שירותים ורחצה במהלך אשפוזו בבית חולים בישראל.
2. מדוע אינם נמנעים ממדיניות הטלת מגבלות על גישת כלל העצורים המינהליים השובתים רעב והמאושפזים בבתי חולים בישראל, מדיניות הכוללת איזוקם הממושך והגבלת גישתם לתאי שירותים ורחצה.

העתירה נקבעה לדין עקב דחיפותה, ליום 08/07/14.

טרם הגיע מועד הדין בעתירה, הסתיימה השביתה והעותר הוחזר לבית הכלא.

עקב כך הגישו המשיבים בקשה לדחיית העתירה על הסף בטענה כי העתירה הפכה להיות

תיאורטית.

עמוד 1

העותרים מצדם עמדו על קיום הדיון בעתירה.

בישיבה שהתקיימה ביום 08/07/14 טענה ב"כ העותרים כי לעתירה זו קדמה עתירה בבג"צ ובג"צ

דחה אותה בנימוק שהסמכות אינה נתונה לו משום שיש סעד חלופי לבית המשפט המחוזי.

אשר למבוקש בעתירה, טענה כי מדובר בעמדה עקרונית כנגד מדיניות עקרונית של שב"ס וגם אם נסתיימה השביתה, ניתן לדון בעתירה לפי החריג שנקבע הלכת צמח (בג"צ 6055/95) והמקרה דנן מתאים לחריג זה.

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים מכאן ומכאן, אני דוחה את טענת העותרים כי המקרה דנן נכנס לחריג הקבוע בהלכת צמח.

בהלכת צמח נקבע כדלקמן:

"בדרך-כלל, בית-המשפט אינו מוכן לדון בעתירה, אף אם הייתה אקטואלית, משעה שנעשתה תאורטית. כלומר, אם המקרה הנדון בעתירה נפתר, מעצמו או בהחלטה, אין בית-המשפט מוכן עוד לדון בשאלה המשפטית שהתעוררה באותו מקרה הניסיון השיפוטי מרתיע את בית-המשפט מקביעת הלכה שהיא כביכול מרחפת באוויר. בית-המשפט צריך תשתית של עובדות, במקרה נתון, כדי לבנות עליה הלכה.

(..)

אך זהו כלל וחריג בצדו. היו מקרים שבהם בית-המשפט היה מוכן לדון בשאלה תאורטית, בעלת אופי כללי, אף שלא הייתה קשורה למקרה מסוים. היו אלה על-פי רוב מקרים שבהם העתירה העלתה שאלה חשובה, ונתברר כי מבחינה מעשית אין בית-המשפט יכול לפסוק בה הלכה אלא כאשר היא מוצגת כשאלה כללית שאינה קשורה למקרה מסוים".

אינני סבור כי המקרה דנן הוא מקרה בו מתעוררת שאלה ש "אין בית המשפט יכול לפסוק בה הלכה, אלא כאשר היא (השאלה התיאורטית - י.א.) מוצגת כשאלה כללית שאינה קשורה למקרה מסוים".

במקרה דנן ניתן לפסוק הלכה כאשר מדובר במקרה ספציפי, היינו כאשר מאושפז אסיר ומוטלות עליו מגבלות כאמור.

יתר על כן, במקרה דנן סבורני שנחוץ גם נחוץ לדון במקרה רק על יסוד נסיבותיו המיוחדות ולא כשאלה תיאורטית.

מדובר בעתירה המלינה כנגד פגיעה בזכויות יסוד של אסיר, מקום בו קיימת התנגשות עם אינטרס של שמירה על ביטחון הציבור.

במקרים כגון המקרה דנן, כאשר מדובר בטיפול והגבלת צעדיהם של אסירים ביטחוניים המאושפזים בבתי חולים, יש גם יש צורך לדון בנסיבות האישיות של האסיר, בפרט במסוכנותו, בסוג העבירות שביצע, במצבו הרפואי והגופני ורק לאחר שקלול כל אלה, לתת את הדעת לשאלת סבירות ומידתיות ההגבלה שהוטלה על האסיר.

משום כך, אינני סבור שניתן לדון בשאלה כשאלה תיאורטית, לפי חריג הקבוע בהלכת צמח הנ"ל.

אשר על כן, אני דוחה את העתירה משום שהפכה תיאורטית.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ב תמוז תשע"ד, 10 יולי 2014, בהעדר הצדדים.